

Проект „Функционална и устойчива миграция и интеграция
в България“

АНАЛИЗ

НА НАГЛАСИТЕ И НУЖДИТЕ НА ГТД

ЗА ТРУДОВА ЗАЕТОСТ В БЪЛГАРИЯ

Съфинансирано от
Европейския съюз

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
BULGARIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Цели и обхват на анализа

Основна цел

Предоставяне на цялостна картина на

- трудовите нагласи
- мотивацията
- потребностите на гражданите от трети държави (ГТД)
- интеграцията им на българския пазар на труда

Обхват

- Бежанци и лица с международна закрила
- Трудови мигранти
- Продължително пребиваващи чужденци
- Уязвими групи с потенциал за включване на пазара на труда
- Анализ на ролята на НПО, работодатели и институции

Съфинансирано от
Европейския съюз

Демография на гражданите от трети страни

Демографски данни

52 189 имигранти през 2024 г.

51.5% от държави извън ЕС

72.9% във възраст 15–64 г.

55.9% мъже, 44.1% жени

Основни страни на произход

Турция (21.8%)

Украйна (16.6%)

Сирия (10.5%)

Афганистан, Ирак, Мароко, Египет

Среден профил на гражданите от трети страни

- Възраст: 25–44 г.
- Образование: средно (40%), висше (35%)
- Сектори: строителство, производство, селско стопанство, туризъм, логистика, ИКТ
- 70% – ниско ниво на български език

Съфинансирано от
Европейския съюз

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА
BULGARIAN CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Икономическо значение на гражданите от трети страни

- Чужденци: 2–3% от населението
- Компенсират недостига на работна ръка
- Ключови сектори: строителство, услуги, ИКТ, грижи

Съфинансирано от
Европейския съюз

Основни нагласи и мотивации

- Висока трудова мотивация
  - Икономическа сигурност
  - Социални права
  - Дългосрочна стабилност
-
- 65% готови за краткосрочна квалификация
  - Адаптивност към пазара на труда
-
- Готовност за работа в малки населени места
  - При наличие на добри условия и жилищна подкрепа

Съфинансирано от
Европейския съюз

Основни бариери

Административни

Бавни процедури

Сложни регулации

Липса на достъпна информация

Езикови

Недостатъчно владене на български език

Ограничена комуникация на работното място

Признаване на квалификации

Непризнаване на дипломи

Концентрация в нископлатени позиции

Социални и логистични

Дискриминация

Липса на жилище и транспорт

Непознаване на трудовите права

Идентифицирани потребности

1. **Професионално ориентирано езиково обучение**
2. **Кратки практически курсове с наставник**
3. **Развитие на меки умения**
4. **Индивидуален план за интеграция**
5. **Информационни пакети за права и процедури**
6. **Механизми за оценка на умения**
7. **Мрежа от работодатели**
8. **Подкрепа за настаняване и транспорт**

Ключови документи

Стратегия за заетост 2021–2030

Национален план за действие по заетостта 2025

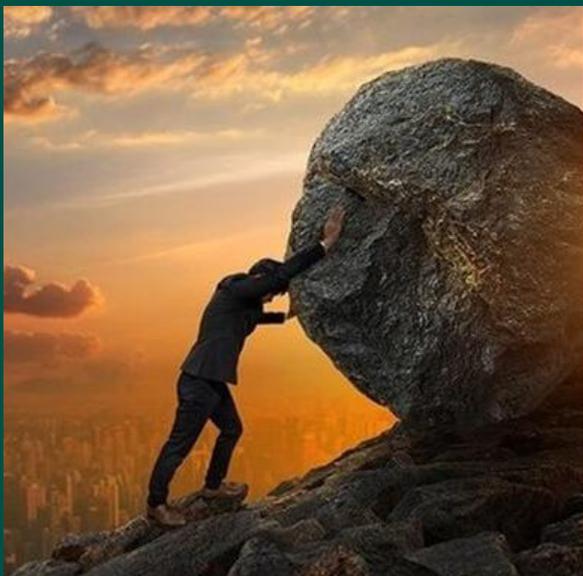
Стратегия за управление на миграцията 2025–2030

План за възстановяване и устойчивост

Стратегия за дигитална трансформация

Концепция за развитие на ИИ

Предизвикателства

Структурна безработица в региони

Застаряване на населението

Недостиг на кадри в:

- ИКТ
- Здравеопазване
- Строителство
- Автоматизирани индустрии

Съфинансирано от
Европейския съюз

НАЦИОНАЛНА ПАЛАТА НА ПРЕДПРИЕМАТЕЛИТЕ, ТРАДИЦИОННИ СТОПАНСКИ И ПРОФЕСИОНАЛНИ СЪЮЗ

Заклучение и основни изводи

Гражданите от трети държави са:

- ✓ Високо мотивирани
- ✓ Готови за обучение
- ✓ Потенциален ресурс за икономиката

Успешната интеграция изисква:

- ◆ Координирани политики
- ◆ Намаляване на административните бариери
- ◆ Професионално и езиково обучение
- ◆ Устойчиво партньорство между институции и НПО

